

EUROPA

EUROPA

10.180.000 KM² • 743 MILJOEN INWONERS

EUROPA

Twee van de kleinste landen ter wereld liggen in Europa: Vaticaanstad en Monaco. Zelfs deze minilandjes hebben een eigen voetbalelftal... Europa is niet heel groot, maar toch zijn er grote verschillen. In het noorden van Scandinavië is het 's winters maar heel kort licht, terwijl in Griekenland de zon bijna altijd schijnt. Er wonen ruim 700 miljoen inwoners in Europa (minder dan in heel China) en dat is maar 11% van de wereldbevolking.

Groot in voetbal

In de voetbalwereld hoort Europa wel tot de grootsten. Misschien omdat voetbal is ontstaan in Engeland, of omdat Europa een van de rijkste werelddelen is, met veel geld om goede voetballers te kopen. Hoe dan ook, elke voetballer ter wereld wil spelen bij Manchester United, Bayern München of Real Madrid. Messi reisde als tiener al van Argentinië naar Barcelona en Luis Suárez van Uruguay naar Groningen, omdat ze droomden van successen in de Europese Champions League.

Europa Cups

De Champions League is het grootste en rijkste clubtoernooi ter wereld. Vóór 1992 heette het nog de Europa Cup 1. Toen deden alleen de kampioenen van alle landen mee. Er werd gespeeld in een *knock-outsysteem*. Dus als Real Madrid in de eerste ronde een slechte dag had, kon het na twee wedstrijden al uit het toernooi geknikkerd zijn! Zo was de kans groter dat clubs uit kleine voetballanden verkwamen in het toernooi. Voor de (iets) kleinere clubs is er de Europa League, het toernooi waar Ajax in 2017 de finale haalde!

Verrassing IJsland

De Scandinavische landen waren jarenlang de lelijke eendjes van het Europese voetbal. Zij konden zich maar moeilijk plaatsen voor Europese Kampioenschappen - EK's. Later werd dat beter, Denemarken won zelfs het EK in 1992 en Zweden heeft mede dankzij Zlatan jarenlang goed gepresteerd. Op het EK

van 2016 was IJsland, een land met maar 300.000 inwoners, de grote verrassing. In 2020 zullen er 24 landen meedoen aan het EK. Het toernooi wordt dan gespeeld in 13 verschillende landen, dat is voor het eerst.

Favoriet of niet?

Griekenland en Tsjechoslowakije (nu Tsjechië en Slowakije) wonnen wel eens een EK, maar toch zijn ze niet snel favoriet bij een volgend toernooi. Oostenrijk en Zwitserland wonnen nog nooit een EK. Zou het komen door de vele bergen? Hongarije was lang geleden tweede op een WK en Polen haalde bij het EK 2016 met Milik en Lewandowski de kwartfinale... Toch kunnen deze landen de grote Europese voetballanden meestal niet bedreigen. Engeland, Spanje, Duitsland en Italië blijven de landen met grootste competitie en zij zijn dan ook vaak favoriet. En vergeet België en Nederland niet!

WK's

Tien van de 21 WK's werden in Europa georganiseerd. Bij al die WK's won een Europees land ook de titel, behalve in 1958, toen won Brazilië. Duitsland en Italië wisten maar liefst vier keer de Wereldcup te winnen. Alleen Brazilië won meer titels.

Wist je dat:

⚽ **De EK-finale van 1968 tussen Italië en de Sovjet-Unie (Rusland) werd beslist door een muntje? Na verlenging was het o-o. Wedstrijden werden toen nog niet door strafschoppen beslist. Sovjet-aanvoerder Albert Shesternyov moest dus alleen kop of munt kiezen en koos de verkeerde kant...**

⚽ **Italië het enige land is dat zich als gastland moest kwalificeren voor het WK van 1934? Vanaf 1938 was het gastland automatisch geplaatst.**

⚽ **De Zwitser Johan Vonlanthen met 18 jaar en 141 dagen de jongste speler is die op een EK scoorde? Hij verbrak daarmee het record van Wayne Rooney die 18 jaar en 229 dagen was.**

NATIONALE TEAM: ORANJE

WK

EK

1

1

1

1

AMSTERDAM ★

DEN HAAG

UTRECHT

ROTTERDAM

COLENEOSCH

EINDHOVEN

MAASTRICHT

10

NEDERLAND

Een klein landje dat in de hele wereld bekend staat om zijn molens, klompen, tulpen en vele dj's. Maar Nederland kent nóg een topattractie. Voetbal, met als bekendste speler aller tijden: Johan Cruijff.

Johan Cruijff

Cruijff was de ster van het Oranje dat in 1974 bijna wereldkampioen werd. Zijn leven is het succesverhaal van een doodnormale jongen die uitgroeide tot één van de beste voetballers ooit. Geboren in Betondorp, Amsterdam, maar na een carrière bij onder andere Ajax, Barcelona en Feyenoord, beroemd in de hele wereld. Net zo beroemd als Rembrandt en Vincent van Gogh...

Fietsen naar het stadion

Van Betondorp is het maar een klein stukje naar de Johan Cruijff Arena, het stadion van Ajax. Dus gaan we met de fiets, want dat doen Nederlanders graag. Wist je dat er per jaar wel 15 miljard kilometer wordt gefietst!? Met 53.502 plaatsen is de Arena het grootste voetbalstadion van Nederland. Oranje speelde hier tijdens het EK van 2000 een legendarische wedstrijd tegen Italië. Nederland verloor na penalty's, nadat tijdens de wedstrijd ook al twee (!) strafschoppen waren gemist.

Ajax en Feyenoord

Als je naar de prijzen kijkt, is Ajax de meest succesvolle club van het land. Onder leiding van sterspeler Johan Cruijff wonnen de Amsterdammers in de jaren '70 drie keer de Europa Cup 1, nu bekend als de Champions League. In 1995 won Ajax de Champions League, met trainer Louis van Gaal. We verlaten Amsterdam en fietsen naar het zuiden, richting Rotterdam. Vier uur, ongeveer 75 kilometer verder en met pijn in de billen, stappen we af bij Stadion Feyenoord. Of De Kuip, zoals het in de volksmond heet. Het stadion dus van Feyenoord, de eerste Nederlandse club die in 1970 de Europa Cup 1 won.

Zeeland

De volgende dag fietsen we verder naar Zeeland. De provincie die in 1953 helemaal onder water kwam te staan.

Een zware stormvloed in combinatie met springtij zorgde ervoor dat het water tot enorme hoogte steeg en erg veel slachtoffers maakte. Het is de grootste natuurramp in de Nederlandse geschiedenis en heeft alles te maken met de lage ligging van Nederland. Zeeland is trouwens de enige provincie zónder profclub.

Brabant

We nemen nu voor het gemak een taxi en rijden naar Eindhoven. Dit is de stad van PSV, de derde topclub in Nederland en de derde club die een Europa Cup 1 in de prijzenkast heeft staan. Gewonnen in 1988, niet toevallig ook het jaar waarin Oranje Europees kampioen werd, de enige internationale prijs van het Nederlands elftal.

.....
De sterspeler van EK in Duitsland in 1988 was Marco van Basten. Met vijf doelpunten, waaronder een wereldgoal in de finale tegen Rusland, werd de Utrechter topscorer en beste speler van het toernooi. Ook werd hij in 1988 Europees en Wereldvoetballer van het jaar!
.....

Het hoge Noorden

Gauw door naar Bedum, dat helemaal in het noorden ligt. Het is de geboorteplaats van Arjen Robben, momenteel de absolute vedette van het Nederlandse voetbal. Via FC Groningen, PSV, Chelsea en Real Madrid kwam de Bedummer bij Bayern München terecht. Hij is de man die Oranje in 2010 bijna wereldkampioen maakte. Het is dat Iker Casillas, de doelman van tegenstander Spanje, zijn teen tegen de bal zette...

Wist je dat:

⚽ **Nederland het enige land is dat drie keer in een WK-finale heeft gestaan, zonder er één te winnen? (1974, 1978, 2010)**

⚽ **Arjen Robben, net als Johan Cruijff, met zijn clubs maar liefst 10x kampioen is geworden?**

⚽ **Sterspeelster Vivianne Miedema net als Robben uit het noorden van Nederland komt? Uit Hoogeveen!**

BELGIË

30.528 KM² • 11 MILJOEN INWONERS

NATIONALE TEAM: DE RODE DUIVELS

EK

2016 2020

KONING BOUDEWIJNSTADION
(BRUSSEL)

BELGIË

België is in twee stukken verdeeld: in het noorden wonen de Nederlandstalige Vlamingen en in het zuiden de Franssprekende Walen. Bij het Belgisch elftal zorgde dit nog wel eens voor problemen. Walen wilden niet met Vlamingen voetballen en andersom. Tegenwoordig gaat het goed en spelen De Bruyne, Kompany, Vertonghen en Hazard gebroederlijk naast elkaar. In de hoogste Belgische divisie – de Jupiler Pro League – spelen twaalf clubs uit Vlaanderen en vier uit Wallonië.

Hazard

Een van de beste Belgische voetballers van dit moment is een Waal: Eden Hazard. Hij werd geboren in het Belgische La Louvière, maar hij begon zijn profcarrière gek genoeg bij de Franse club Lille. In 2012 werd hij gekocht door Chelsea. De duurste Belgische voetballer ooit is trouwens Kevin De Bruyne, die voor 76 miljoen euro (!) werd gekocht door Manchester City. Vanuit La Louvière reizen we naar het noorden en belanden zo in het tweetalige Brussel.

Brussel

In de Belgische hoofdstad Brussel speelt Anderlecht. Met 33 landstitels, negen keer winst in de nationale beker en drie Europese bekertjes, is Anderlecht de meest succesvolle club van België. De paars-witten spelen in het Constant Vanden Stockstadion, vernoemd naar de beroemde clubvoorzitter. Een halfuurtje fietsen daar vandaan ligt het Koning Boudewijnstadion. Vlakbij het stadion vind je ook het beroemde Atomium. En wist je dat Stromae in Brussel studeerde, toen hij zijn eerste muziek uitbracht?

Koning Boudewijnstadion

Het Koning Boudewijnstadion ligt in de wijk De Heizel en is met 50.092 zitplaatsen het grootste stadion van België. Tot 1985 was dit het Heizelstadion. Die naam is veranderd nadat daar het grootste drama in de Belgische voetbalgeschiedenis plaatsvond. Voor de finale van de Europa Cup 1 tussen Liverpool en Juventus braken er rellen uit. Suppor-

tersvakken raakten te vol en mensen werden tegen de hekken gedrukt. Er kwamen toen 39 fans om het leven...

De Rode Duivels

In het Koning Boudewijnstadion speelt alleen de Belgische nationale ploeg, De Rode Duivels. De Belgen vierden hun grootste successen in de jaren '80, met een finale op het EK van 1980 (verloren van Duitsland) en een vierde plek op het WK van 1986 in Mexico (de troostfinale werd verloren van Frankrijk).

De grote man aan Belgische kant op het WK van 1986 was Jan Ceulemans. De onvermoeibare aanvallende middenvelder van Club Brugge was de motor van de ploeg en scoorde in Mexico drie keer.

België vanuit de lucht

In het oosten van het land ligt Luik, waar de roodhemden van Standard Luik hun thuiswedstrijden spelen. Standard Luik werd 10x kampioen en hoort bij de vaste top 3 in België. Weet je wat? We nemen een luchtballon, dan kunnen we alles van boven bekijken. De wind drijft ons over Sint-Pieters-Leeuw, de geboorteplaats van Pol van Himst, één van de beste Belgische voetballers ooit.

We zweven over Mechelen, de stad van de plaatselijke KV, naast Anderlecht de enige andere Belgische club die een Europese beker gewonnen heeft. Tot slot landen we in Brugge, waar Club Brugge met 14 kampioenschappen het derde lid is van de top 3. Als enige Belgische club haalden de zwart-blauwen in 1978 de finale van de Europa Cup 1.

Wist je dat:

⚽ **België en Nederland al 126 keer tegen elkaar hebben gespeeld? Nederland won 55 keer. België 41 keer.**

⚽ **FC Antwerp (opgericht in 1880) de oudste club van België is?**

⚽ **De bijnaam De Rode Duivels in 1906 werd gegeven door journalist Pierre Walckiers? Dat was na de 5-0 overwinning op... Nederland.**

DUITSLAND

357.376 KM² • 81 MILJOEN INWONERS

NATIONALE TEAM: DIE MANNSCHAFT

WK			EK		
1	2	3	1	2	3
4x	4x	4x	3x	3x	3x

DUITSLAND

Duitsland is het meest succesvolle voetballand van Europa. Met vier wereldtitels en drie Europese titels kan geen ander land aan de Duitsers tippen. Op het WK van 2014 wonnen ze met sterspelers als Özil, Müller en Schweinsteiger zelfs met 7-1 van Brazilië!

ballende Müllers is niet echt toevallig, in Duitsland heten namelijk meer dan 700.000 mensen Müller! Dat is anders met de naam Beckenbauer. Als het over voetbal gaat, dan kan het alleen Franz Beckenbauer zijn. De verdediger die als speler (1974) én als trainer (1990) wereldkampioen werd.

Twee Duitslanden

Berlijn is de hoofdstad van Duitsland, maar dat was niet altijd zo. Na de Tweede Wereldoorlog is Duitsland 40 jaar lang opgesplitst geweest in Oost- en West-Duitsland. In die jaren was Bonn de hoofdstad van West, en Berlijn van Oost. Zo kon het gebeuren dat de twee Duitslanden tegen elkaar voetbalden! Dat gebeurde één keer, tijdens het WK van 1974 in West-Duitsland. Oost-Duitsland won verrassend, maar uiteindelijk wonnen de West-Duitsers de wereldtitel.

De broers Boateng

Berlijn is ook de geboorteplaats van Jérôme en Kevin-Prince Boateng. Beiden zijn international, maar van twee verschillende landen... De jongens hebben namelijk een Duitse moeder en een Ghanese vader. Jérôme heeft gekozen voor Duitsland en Kevin-Prince voor Ghana. Vanuit Berlijn toeren we in een oude Porsche – ook Duits – eerst een stukje door voormalig Oost-Duitsland. We reizen langs voetbalsteden als Magdeburg (FC Magdeburg won de Europa Cup 2), Dresden (Dynamo Dresden werd acht keer kampioen van Oost-Duitsland) en Leipzig (nu vooral bekend van RB Leipzig).

Noordrijn-Westfalen

In de deelstaat Noordrijn-Westfalen spelen veel bekende Duitse clubs hun thuiswedstrijden. Bijvoorbeeld Borussia Mönchengladbach (vijf landstitels) en Borussia Dortmund (acht keer kampioen).

Maar ook Schalke 04, FC Köln en Bayer Leverkusen komen uit deze streek. Veel beroemde Duitse voetballers zoals Manuel Neuer en Marcus Reus zijn hier geboren. Echt in het noorden ligt Hamburg, de thuishaven van Hamburger SV. Het is na Berlijn de grootste stad van Duitsland. HSV werd al in 1887 opgericht en won bijna 100 jaar later (in 1983) de Europa Cup 1.

Bayern München

Helemaal in het zuiden van Duitsland ligt München, stad van het grote Bayern. Met 26 landstitels, 18 bekeroverwinningen, zes Europese bekertitels en drie wereldbekertriumfen is de meest succesvolle club van Duitsland. Bayern is Duits voor Beieren, de streek waar München ligt. In oktober wordt hier elk jaar het Oktoberfest gevierd: dat is worst eten, bier drinken en Lederhosen (een ouderwetse leren broek) dragen...

Müller

Eén van de sterspelers van Bayern is Thomas Müller. Maar er zijn nog meer voetballende Müllers. In de jaren '70 was Gerd Müller dé spits van het Duitse voetbal. In 1974 besliste hij de WK-finale tegen Oranje. Dieter Müller was ook een spits en was topscorer van het EK in 1976. Zoveel voet-

Wist je dat:

⚽ **De Duitsers het meest gescoord hebben op een WK? Ze schoten 224 keer raak.**

⚽ **Mario Götze met zijn volley in de finale van het WK van 2014 de eerste invaller is die in een finale de winnende goal maakte?**

⚽ **Joachim Löw de eerste Duitse bondscoach is die wereldkampioen werd, zonder zelf vroeger in het Duitse elftal gespeeld te hebben?**

